

Pres. Rb Den Haag, 15 april 1964, Beatles

Beatles 1964

PORTRETRECHT

Redelijk belang

- [Onrechtmatig gebruik foto's waarvan publicatie was voorbehouden](#)

dat ook Wij voorshands van oordeel zijn dat, voor zover The Beatles foto's van zich hebben laten nemen tot vergroting van hun publiciteit, zij thans de publicatie van deze met dit doel gemaakte foto's - nu zij een zekere vermaardheid hebben gekregen - niet kunnen verbieden, daar voor de publicatie van die foto's hun toestemming niet geacht kan worden te ontbreken; dat zulks evenwel anders is ten aanzien van foto's waarvan de exclusiviteit van de aanvang af is voorbehouden; dat eisers te dien aanzien hebben gesteld; (...). dat gedaagde evenmin voorlopig heeft aangetoond dat de door haar thans verkochte foto's van The Beatles behoren tot die foto's waarvan de publicatie door eisers niet was voorbehouden, zoals hierboven nader aangegeven;

dat Wij mitsdien voorshands van oordeel zijn dat gedaagde de door haar thans verkochte foto's van The Beatles zonder daartoe gerechtigd te zijn onder het publiek verspreidt, welke gedraging in artikel 35 van de Auteurswet strafbaar is gesteld en mitsdien onrechtmatig is te oordelen;

dat Wij voorshands van oordeel zijn dat de norm van artikel 35 der Auteurswet uitsluitend strekt ter bescherming van de belangen van de geportretteerde(n) en de auteursgerechtigde, nu deze norm naar het Ons voorkomt is te beschouwen als een uitwerking van de artikelen 19 tot en met 21 van de Auteurswet, alsmede van de algemene bescherming van de auteursgerechtigde in die wet;

- [Niet onrechtmatig tegenover "manager"](#)

dat Wij hieruit afleiden dat overtreding van deze norm door gedaagde, via de door eisers gewraakte gedragingen, wel jegens de geportretteerde Beatles, doch niet jegens Nems Ltd. onrechtmatig is, nu niet is gesteld noch is gebleken dat deze firma auteursgerechtigde op de foto's zou zijn en evenmin dat gedaagde genoemde

handelingen heeft gepleegd met de bedoeling om Nems Ltd. te benadelen;

dat de omstandigheid dat Nems Ltd. het uitsluitend recht heeft verkregen om namens The Beatles rechte op te treden hierin geen verandering brengt, omdat Nems Ltd. naar het Ons voorkomt hiermede nog niet de zelfstandige drager is geworden van de rechten betreffende de afbeeldingen van deze artiesten;

dat Wij mitsdien de vordering voor zover ingesteld door Nems Ltd niet kunnen ontvangen, doch voor zover ingesteld door The Beatles toewijsbaar achten;

Vindplaatsen: BIE 1966, nr. 13, p. 42

Pres. Rb Den Haag, 15 april 1964

(G. Witsen Elias)

(...)

1. John Winston Lennon, George Harrison, James Paul Mc Cartney, Richard Starkey, zich ook noemende Ringo Starr, allen te Liverpool (Engeland) en

2. de vennootschap naar Engels recht Nems Enterprises Ltd. te Liverpool, eisers, procureur Mr B. W. F. Paauwe, tegen

N.V. Fabriek van Chocolate, Suikerwerk, Drop en Hoestartikelen EBRO te 's-Gravenhage, gedaagde, procureur Mr B. J. J. Schwanebeck.

(...)

Overwegende ten aanzien van de feiten:

dat eisers sub 1 - verder te noemen The Beatles en eiseres sub 2 - verder te noemen Nems Ltd. hebben gesteld en geconcludeerd als op de hierna volgende fotocopie van de dagvaarding staat vermeld; (...)

(1) Aangezien de vier eisers sub 1a), b), c) en d) in verschillende landen tezamen optreden als zangers en showartiesten onder de door hen gekozen benaming "The Beatles";

(2) Aangezien de eiseres sub 2 optreedt als "manager" van de eisers sub 1 en krachtens een met hen gesloten overeenkomst, met uitsluiting van ieder ander, hun zakelijke belangen behartigt en alle daarop betrekking hebbende contracten met derden namens hen afsluit, waartegenover zij gerechtigd is tot een aandeel in de daarbij van derden te bedingen honoraria en andere geldelijke vergoedingen;

(3) Aangezien de benaming "The Beatles", alsmede het karakteristieke uiterlijk van eisers sub 1 in tal van landen, waaronder ook Nederland, grote vermaardheid hebben gekregen;

(4) Aangezien deze vermaardheid niet alleen het succes van hun optreden ten goede komt, doch hen tevens in staat stelt daarmede op andere wijze voordeel te behalen, door aan bedrijven, die de naam "The Beatles", alsmede afbeeldingen van de eisers sub 1 als merk of bij reclame voor hun producten willen gebruiken, hier toe tegen geldelijke vergoeding vergunning te verlenen;

(5) Aangezien de eiseres sub 2 zodanige vergunning namens de eisers sub 1 met betrekking tot kauwgom heeft verleend aan A. & B.C. Chewing Gum Ltd, gevestigd te Romford, Essex (Engeland), die daardoor, met uitsluiting van andere fabrikanten en handelaren

van kauwgom, gerechtigd is de naam "The Beatles" en afbeeldingen van de eisers sub 1 in verband met haar product te gebruiken;

(6) Aangezien A. & B.C. Chewing Gum Ltd van voormelde vergunning gebruik maakt door het door haar gefabriceerde kauwgom in diverse landen, waaronder Nederland, onder het merk "The Beatles" in de handel te brengen of te doen brengen, en voorts bij wijze van reclame in elk van haar afkomstig pakje kauwgom een fotografische afbeelding van de eisers sub 1 in te sluiten;

(7) Aangezien gedaagde eveneens kauwgom in Nederland in de handel brengt en daarbij aan kopers van haar product bij aflevering van een of meer stukjes kauwgom fotografische afbeeldingen van eiseres sub 1, voorzien van de naam "The Beatles", verstrekt en/of door haar wederverkopers doet verstrekken, evenwel zonder hiertoe vergunning van eisers te hebben verkregen;

(8) Aangezien de gedaagde dergelijke fotografische afbeeldingen ook afzonderlijk verkoopt en aflevert en/of door wederverkopers doet verkopen en afleveren;

(9) Aangezien gedaagde aldus onrechtmatig handelt jegens eisers sub 1, daar het immers jegens hen onbetamelijk is zonder vergunning voor commerciële doeleinden gebruik te maken van de door hen gekozen naam en van foto's, waarop zij zijn afgebeeld, temeer waar de eisers sub 1 door dat gebruik schade lijden, immers worden belemmerd in de mogelijkheid zelf voordeel te trekken uit de vermaardheid, welke zij zich onder die naam en met van hen gemaakte afbeeldingen hebben verworven;

(10) Aangezien voormelde handelwijze van gedaagde mede onrechtmatig is jegens eiseres sub 2, die daarvan eveneens nadeel ondervindt, daar zij van de eisers sub 1 het uitsluitend recht heeft verkregen om namens hen contracten met betrekking tot het gebruik van de naam "The Beatles" en afbeeldingen van de eisers sub 1 met derden aan te gaan en daarbij geldelijke vergoeding te bedingen, waarvan een aandeel haar als commissie toekomt;

(11) Aangezien de eisers derhalve groot belang hebben bij een onverwijld voorziening bij voorraad, als hierna zal worden gevorderd, hetgeen temeer klemmt, omdat zij ten opzichte van A. & B.C. Chewing Gum Ltd in ernstige moeilijkheden zouden komen, indien de gedaagde haar handelwijze niet onmiddellijk zou staken;

Mitsdien te horen eis doen en concluderen: dat het de E.A. Heer President der Rechtbank moge behagen bij vonnis, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad:

a) gedaagde te gelasten zich met onmiddellijke ingang te onthouden van het verspreiden en doen verspreiden van afbeeldingen van de eisers sub 1, al of niet in verband met door haar verhandelde producten; b) gedaagde te gelasten terstond zorg te dragen, dat, althans ernstige pogingen aan te wenden om te bereiken dat alle afnemers, hetzij grossiers, hetzij winkeliers, hetzij anderen, bij wie de van de gewraakte verpakking voorziene artikelen dan wel de genoemde foto's e.d. ten verkoop in voorraad zijn en/of worden uitgesteld, ophouden met het verkopen, uitstellen of aanbieden van

bedoelde artikelen; c) gedaagde te veroordelen om aan eisers tegen kwijting te betalen een dwangsom van f 10 000,- (TIEN DUIZEND GULDEN) voor iedere overtreding van het sub a) en/ of b) omschreven bevel; d) gedaagde te veroordelen in de kosten van dit geding. dat eisers vervolgens hun vordering in die voege hebben vermeerderd dat zij thans tevens verzoeken een bevel althans machtiging tot publicatie van het te wijzen vonnis, hetzij openbaar hetzij door circulaire; dat gedaagde tegen deze vermeerdering van eis geen bezwaar heeft gemaakt, weshalve Wij deze hebben toegestaan; dat gedaagde tegen de aldus gewijzigde vordering verweer heeft gevoerd, op hetwelk hieronder voor zoveel nodig zal worden ingegaan;

Overwegende ten aanzien van het recht:

dat tussen partijen onbetwist vaststaat: dat gedaagde althans tot een tijdstip ná de dagvaarding bij de verkoop van haar kauwgom telkens een groot formaat foto van The Beatles gratis heeft verstrekt, zulks tot vergroting van haar omzet, op welke foto's aan de voorzijde in grote zwarte drukletters staat vermeld "The Beatles"; voorts dat gedaagde thans deze gratis verstrekking van foto's van The Beatles bij de verkoop van haar kauwgom heeft gestaakt, doch voortgaat deze foto's zonder verband met enig door haar gevoerd product te verko-

pen; dat zowel The Beatles als Nems Ltd. deze handelingen jegens hen onrechtmatig oordelen, omdat gedaagde de foto's van The Beatles onder het publiek verspreidt zonder daartoe gerechtigd te zijn;

dat gedaagde hiertegenover allereerst - kort gezegd - heeft aangevoerd: dat The Beatles van de aanvang van hun optreden af een enorme publiciteit hebben ontwikkeld; dat zij zich daartoe door allerlei fotografen hebben laten fotograferen, uiteraard met het doel dat deze foto's hun weg naar het publiek zouden vinden; dat The Beatles mitsdien voor deze foto's geacht moeten worden hun toestemming tot publicatie, als onder meer bedoeld in artikel 20 van de Auteurswet, te hebben gegeven;

dat The Beatles, na een zo overvloedig gebruik te hebben gemaakt van deze publiciteitsmogelijkheid, thans niet meer de exclusiviteit van hun foto's jegens gedaagde kunnen invoeren; dat Wij dit betoog van gedaagde in zoverre kunnen volgen;

dat ook Wij voorshands van oordeel zijn dat, voor zover The Beatles foto's van zich hebben laten nemen tot vergroting van hun publiciteit, zij thans de publicatie van deze met dit doel gemaakte foto's - nu zij een zekere vermaardheid hebben gekregen - niet kunnen verbieden, daar voor de publicatie van die foto's hun toestemming niet geacht kan worden te ontbreken;

dat zulks evenwel anders is ten aanzien van foto's waarvan de exclusiviteit van de aanvang af is voorbehouden; dat eisers te dien aanzien hebben gesteld:

dat zij hun enige officiële fotograaf Dezo Hoffmann Ltd. hebben toegestaan de door deze van The Beatles genomen foto's te verkopen, doch uitsluitend "to persons, firms and companies who have taken up licences to associate The Beatles with various products", onder welke firma's gedaagde zich niet bevindt, evenmin als

de firma's van wie en via wie gedaagde stelt haar foto's te hebben betrokken; dat in dit kader een serie van zestig foto's is gemaakt;

dat deze foto's onder meer door de Chewing Gum Ltd. en haar alleen-importeur in Nederland, die handelt onder de naam Scope, bij kauwgumproducten kosteloos mogen worden verschaft;

dat op deze foto's op de achterzijde staat gedrukt een nummer, met als verdere mededeling "in a series of 60 photos. Photos with the courtesy of Nems Enterprises Ltd. A. and B.C. Chewing Gum Ltd.", alsmede een copyright-teken;

dat bij de door gedaagde verkochte, althans onder het publiek gebrachte foto's zich exemplaren bevinden die vergrote reproducties van deze serie zijn;

dat gedaagde deze stellingen niet -althans onvoldoende gemotiveerd - heeft weersproken, blijkende het een en ander voorts uit de overgelegde stukken, terwijl Ons bij eigen waarneming van enkele foto's is gebleken dat in ieder geval twee verschillende foto's van de door gedaagde in de handel gebrachte - zij het vergroot volkomen overeenkomen met foto's van de door eisers hierboven bedoelde serie van zestig, en voorts dat andere foto's zij het niet volkomen dan toch nagenoeg overeenstemmend zijn;

dat gedaagde, ten aanzien van deze foto's, weliswaar heeft gesteld dat zij deze heeft gekocht van een fotobureau, hetwelk stelt toestemming voor publicatie van deze foto's te hebben, doch gedaagde tegenover de gemotiveerde ontkenning van eisers voorshands niet heeft aangetoond dat deze toestemming afkomstig was van de geportretteerde Beatles, althans van de hen vertegenwoordigende Nems Ltd., en van de op deze foto's auteursgerechtigde;

dat, voor zover gedaagde met voormelde stelling wil betogen dat zij niet wist en ook niet behoefde te vermoeden dat de vorenbedoelde vereiste toestemming eventueel zou ontbreken, dit betoog ter afwering van de huidige actie haar niet baat, nu - naar tussen partijen onbetwist is - aan gedaagde door de raadsman van voornoemde alleen-importeur "Scope" van de Chewing Gum Ltd. vóór de aanvang van dit geding is aangezegd de gewraakte verspreiding van de foto's te staken omdat voormelde toestemmingen ontbraken, en gedaagde desondanks ook thans nog niet - zoals zij ter terechtzitting nog eens uitdrukkelijk heeft verklaard - bereid is met de verkoop van deze foto's te stoppen;

dat gedaagde evenmin voorlopig heeft aangetoond dat de door haar thans verkochte foto's van The Beatles behoren tot die foto's waarvan de publicatie door eisers niet was voorbehouden, zoals hierboven nader aangegeven;

dat Wij mitsdien voorshands van oordeel zijn dat gedaagde de door haar thans verkochte foto's van The Beatles zonder daartoe gerechtigd te zijn onder het publiek verspreidt, welke gedraging in artikel 35 van de Auteurswet strafbaar is gesteld en mitsdien onrechtmatig is te oordelen;

dat Wij voorshands van oordeel zijn dat de norm van artikel 35 der Auteurswet uitsluitend strekt ter bescherming van de belangen van de geportretteerde(n)

en de auteursgerechtigde, nu deze norm naar het Ons voorkomt is te beschouwen als een uitwerking van de artikelen 19 tot en met 21 van de Auteurswet, alsmede van de algemene bescherming van de auteursgerechtigde in die wet;

dat Wij hieruit afleiden dat overtreding van deze norm door gedaagde, via de door eisers gewraakte gedragingen, wel jegens de geportretteerde Beatles, doch niet jegens Nems Ltd. onrechtmatig is, nu niet is gesteld noch is gebleken dat deze firma auteursgerechtigde op de foto's zou zijn en evenmin dat gedaagde genoemde handelingen heeft gepleegd met de bedoeling om Nems Ltd. te benadelen;

dat de omstandigheid dat Nems Ltd. het uitsluitend recht heeft verkregen om namens The Beatles rechtens op te treden hierin geen verandering brengt, omdat Nems Ltd. naar het Ons voorkomt hiermede nog niet de zelfstandige drager is geworden van de rechten betreffende de afbeeldingen van deze artiesten;

dat Wij mitsdien de vordering voor zover ingesteld door Nems Ltd niet kunnen ontvangen, doch voor zover ingesteld door The Beatles toewijsbaar achten;

dat Wij het in het petitum sub a gevorderde verbod, in verband met het hierboven overwogene, zullen beperken tot voor zover gedaagde tot de bedoelde verspreiding niet gerechtigd is of zal zijn;

dat Wij het sub b primair gevorderde niet toewijsbaar achten, nu gedaagde rechtens niet eenzijdig de doorverkoop, het uitstellen of aanbieden van de reeds door haar, al of niet in verband met haar producten, aan haar afnemers geleverde foto's kan verhinderen;

dat het onder b subsidiair gevorderde Ons te vaag voorkomt om voor toewijzing vatbaar te zijn; dat bij de vermeerdering van eis een publicatiegebod is gevraagd van het in dit geding te wijzen vonnis, doch Wij in casu hiervoor vooralsnog onvoldoende termen aanwezig achten, dit te minder nu Ons uit eigen wetenschap bekend is dat aan deze procedure de pers reeds voldoende ruchtbaarheid heeft gegeven;

dat Wij Nems Ltd., als de in het ongelijk gestelde partij, in de jegens haar in dit geding door gedaagde gemaakte kosten - zoals nader door Ons hieronder begroot - zullen veroordelen, terwijl Wij gedaagde, als de jegens The Beatles in hoofdzaak in het ongelijk gestelde partij, in de kosten van deze partij zullen verwijzen;

Rechtdoende in kort geding:

Weigeren aan Nems Ltd. de gevraagde voorzieningen; Veroordelen Nems Ltd. in de kosten van dit geding, voor zover aan de zijde van gedaagde jegens haar gevallen, tot op deze uitspraak begroot op f 75,- (vijfenzeventig gulden);

Bevelen gedaagde zich met onmiddellijke ingang te onthouden van het verspreiden, althans doen verspreiden, van foto's van The Beatles, al of niet in verband met de door haar (gedaagde) verhandelde producten, voor zover zij voor deze verspreiding de toestemming van de geportretteerden of hun vertegenwoordiger en/of van de op die foto's auteursgerechtigde ontbeert en voorts voor zover deze foto's behoren tot die waarbij de exclusiviteit van de aanvang af is voorbehouden;

Veroordelen gedaagde om aan The Beatles tegen behoorlijke kwijting te betalen een dwangsom van f 10 000,- (tienduizend gulden) voor iedere overtreding van voormeld bevel;

Verklaren voormeld bevel en voormelde veroordeling tot betaling van een dwangsom uitvoerbaar bij voorraad;

Veroordelen gedaagde in de kosten van dit geding voor zover gevallen aan de zijde van The Beatles, tot op deze uitspraak begroot op f 200,- (tweehonderd gulden);

Weigeren hetgeen door The Beatles meer of anders is gevorderd. (...).
